

Munar es decanta cap a l'esquerra

Aquesta setmana UM respondrà l'oferta del PP, però tot fa pensar que la rebutjarà i pactarà amb PSOE i Bloc.

Dissabte Aina Calvo, candidata del PSIB-PSOE, havia de ser investida batllessa de Palma amb els vots d'UM, a més dels del Bloc. Ho féu públic dos dies abans UM. Si no hi ha hagut cap sorpresa –alguna abstenció o vot en contra imprevist–, Calvo serà alcaldessa de la capital illenca i, en conseqüència, tot indica que UM respondrà negativament l'oferta del PP de pactar al Consell de Mallorca i al Parlament. Així, doncs, quedarà clos un llarg procés que començà la mateixa nit de les eleccions.

Les negociacions. Tot d'una de saber els resultats electorals, la nit del 27 de maig, Francesc Antich declarà que estava disposat a fer tot allò que fos possible perquè les “ansies de canvi” que havien determinat les urnes es concretassin en una coalició postelectoral amb UM i el Bloc. Prèviament havia parlat per telèfon amb Maria Antònia Munar. La conversa entre tots dos líders fou afectuosa. Sempre han tingut molta bona relació personal i contactes sovintejats els darrers anys, a desgrat del pacte de govern d'UM amb el PP d'ençà de 2003. Munar explicava l'endemà a la Cadena Ser que no havia parlat amb Jaume Matas, sinó que aquest simplement li havia enviat un missatge SMS de felicitació. Un signe de la fredor entre UM i PP? Doncs sí. La relació era i és més que dolenta. No tant entre Matas i Munar com entre les bases de tots dos partits. Els nacionalistes han suportat durant els darrers tres anys una ferotge campanya de desprestigi i erosió per part del diari *El Mundo*-*El Dia de Balears*, que creuen que

ha estat impulsada, o si més no encoratjada, per la cúpula conservadora. No solament això, sinó que la campanya del PP a Mallorca ha estat molt dura, ofensiva i tot. Els lemes electorals dels conservadors per fer seu el Consell de Mallorca eren “Aire fresc” i “Obrir les finestres”, per contrast amb allò que es donava entenen que havia estat el govern de Munar a la institució: aire viciat, portes tancades, obscurantisme... tal com el rotatiu deia contínuament. Munar sempre respongué aquestes crítiques dient que eren l'expressió de l'ultradreta que el PP “té en el seu si i les seves rodelles”. Allò que no devien imaginar els nacionalistes és que els conservadors assumirien la línia editorial del diari i la fúria dels sectors més durs i farien una campanya tan àcida com feren i que ofengué profundament les bases d'UM. Una decisió estratègica equivocada, la del PP. Els resultats donaren la clau de les tres principals institucions il·lenques –Ajuntament de Palma, Consell de Mallorca i Govern– a Munar.

Del dia 28 de maig al 12 de juny no hi hagué formalment cap negociació. A la pràctica, però, Munar i Antich parlaren sovint. Els socialistes començaren a escenificar tot d'una tant l'acostament a UM com el liderat del

Hi havia dirigents del PSOE i del Bloc que tenien dubtes sobre què faria Unió Mallorquina

futur possible pacte. El dimecres dia 30 de maig es reuní l'executiva del partit. Després Antich comparegué en una conferència de premsa per explicar que es posaria en contacte “immediatament amb UM i el Bloc” per valorar les possibilitats d'arribar a un acord de governabilitat a les principals institucions pendents de pactes, per fer realitat el “desig de canvi que han expressat els ciutadans a les urnes”.

Els dos dies anteriors havien estat moguts en el si del PSOE. Si bé el secretari general havia dit la nit electoral que intentaria el pacte, el fet és que alguns altres dirigents socialistes tenien seriosos dubtes sobre què pensava fer UM. Creien que els nacionalistes tenien decidit d'antuvi un pacte amb el PP. La idea venia de lluny. Entre els màxims responsables del PSOE i del Bloc n'hi havia que estaven convençuts que el pacte PP-UM de 2003 era de vuit anys i que, per tant, no hi havia res a fer. Tanmateix, Antich, que coneix prou bé Munar, pensava que hi havia possibilitats. Per ventura fins i tot tenia informació sobre les vertaderes intencions de la presidenta

nacionalista que no tenia ningú més. Després de la conferència de premsa del dia 30, en una conversa informal amb EL TEMPS, el líder socialista explicava: "No sé si podrà ser, però ho sabré quan m'assegui amb ella a la mateixa taula. El que no podem fer és deixar passar aquesta oportunitat. A la vida difícilment una persona té una segona oportunitat. Nosaltres, tots els progressistes, la tenim ara." Era una referència clara al fracassat Pacte de Progrés de 1999-2003 i l'opció que havien obert els resultats electorals de tornar formar una majoria progressista que no cometés els errors de la primera. A banda de la convicció d'Antich, hi havia més dirigents que se sentien obligats a intentar-ho. Com Joana Barceló i Xico Tarrés, els presidents dels consells menorquí i eivissenc. Barceló havia sofert els darrers quatre anys una dura ofensiva dirigida pel govern de Jaume Matas que va estar a punt de costar-li la presidència insular. Sabia que si el PP mantenia el Govern, tot i ser mediatitzat per UM, tornaria trobar-se en les mateixes circumstàncies. Igual que ho sabia, per l'experiència de Barceló,

Tarrés. Per tant, els favorables a fer "tot allò que fos possible" per pactar amb UM s'imposaren als qui trobaven que valia més esperar esdeveniments, és a dir veure què feien el PP i els nacionalistes.

A partir d'aquell dimecres dia 30 es degueren intensificar els contactes entre Antich i Munar. Això sí, discretament. Perquè UM continuava dient en públic: "Estam a l'espera d'ofertes concretes. Nosaltres no volem presidències d'institucions, sinó pactes programàtics. I han de ser els partits que volen governar, PP i PSOE, els que ens han de fer les ofertes." Així ho manifestaren els dirigents nacionalistes després de la reunió de l'executiva del dissabte dia 2.

Tot i que no pareixia que ningú tingués pressa, el fet és que el dia 16 de juny era la data oficial per a constituir els nous ajuntaments. Dins UM, un corrent –liderat pel candidat a Palma, Miquel Nadal– intentava que el pacte no fos per a les tres institucions en joc –ajuntament de la capital, consell mallorquí i Govern–, sinó que es deixés Palma a banda. Així Nadal podria per ventura aspirar a ser-ne el batlle amb

un pacte amb el PP o, si no, deixar-hi governar en minoria la conservadora Catalina Cirer. L'altre corrent, amb Munar al capdavant, volia que el pacte fos estratègic, és a dir: a les tres principals institucions i que així el PP quedés a l'oposició arreu. La setmana del 4 al 10 de juny va ser crucial. No se sap amb detall què passà a UM però sí que el cap de setmana hi hagué una reunió extraoficial molt tensa, molt, entre els màxims dirigents. S'imposà el sector de Munar damunt el de Nadal. Per cert, aquell cap de setmana era el de la final del Roland Garros a París, disputada per Rafael Nadal. Matas no hi anà, tot i que mai no ha deixat passar una ocasió com aquesta, i encara menys tractant-se de Nadal, amb la família del qual manté amistat. Tampoc Munar, que en ser presidenta del Consell de Mallorca hauria estat lògic que hi assistís. I ni l'un ni l'altre no tenien més actes a les agendes oficials respectives. Els rumors asseguren que durant el cap de setmana tingueren contactes intensos. I que no reeixiren.

Dilluns dia 11 de juny UM tenia convocat el consell polític a les 7 de l'ho-

MARCEL PRIVESAS

Aina Calvo

rabaixa. A fora la seu del partit era ple de periodistes. Oficialment es tractava de valorar els resultats i de debatre genèricament sobre les opcions obertes. Però no de prendre cap decisió, perquè encara no hi havia hagut cap negociació, suposadament. Tot i amb això, els periodistes esperaven quelcom més. Munar no va decebre. Al final de la reunió comparegué davant els mitjans i els anuncià que "la majoria de la gent [del consell polític] s'inclina, en igualtat de condicions, per un pacte amb l'esquerra". És a dir, que si l'oferta del PP no era gaire superior a la que feien PSIB i Bloc, hi hauria repetició del Pacte de Progrés. Tothom llegí entre les paraules de Munar que hi hauria acord amb els progressistes. Tothom, i molt especialment els dirigents del PSOE.

L'endemà es reuniren a dinar a la seu del Consell Francesc Antích i Francina Armengol, per part del PSOE, i Maria Antònia Munar i més dirigents per part d'UM. Tot i que no s'havia

anunciat la trobada, a primera hora de l'horabaixa bastants periodistes ja ho sabien. Les filtracions interessades anunciaven que "tot és fet". Tanmateix, no era així. Quedava pendent un aspecte important. Què passaria a Palma? El candidat d'UM, Nadal, que volia ser batlle o, si no, votar-se ell mateix, no era present al dinar. La incògnita era saber què faria al final. Els diaris ja transmetien el mateix dia el *malestar* que sentia per la manera com havia anat tot, però alhora també es confessava "un home de partit" que acceptaria allò que decidissin els qui negociaven. Tot i l'escull de Palma,

Dijous a l'horabaixa uns SMS anònims deixaven anar: "Matas ha pactat amb Munar"

creixia l'optimisme entre el progressistes. El PSOE es reuní amb el Bloc aquell mateix dia a l'horabaixa per perfilar l'acord.

El dimecres 13 va ser un dia d'activitat frenètica. Al matí estigueren reunits socialistes i UM. La delegació del PSOE dinà novament amb la cúpula nacionalista a la seu del Consell. En aquesta ocasió hi era present la candidata a batllessa pel PSOE, Aina Calvo. Però no el d'UM, Nadal. La llarga negociació lligà els melics que havien quedat per lligar a l'ajuntament de Palma. A l'horabaixa, els socialistes negociaren novament amb el Bloc. UM seria beneficiada extraordinàriament a l'ajuntament de la capital perquè, així, es pogués afegir al govern municipal, la qual cosa, però, en el moment de tancar aquesta edició, encara no era del tot clara. A grans trets, a més, també s'havia fixat, a través de les negociacions separades PSOE-UM i PSOE-Bloc, quines àrees serien de responsabilitat de cada formació al

Matas va oferir a Munar la batllia de Palma, el Consell de Mallorca, la presidència del Parlament, entre dues i quatre conselleries i un senador

Consell i al Govern. Ho deien l'endemà tots els diaris. El pacte d'UM amb l'esquerra, doncs, semblava fet.

Però tot d'una se sabé que Munar havia acceptat un dinar amb Matas, dijous. Els rumors interessats, provinents de l'entorn del PP, començaren a fer córrer dimecres a última hora que Matas faria una oferta tan important a UM que Munar no la podria rebutjar. A primera hora de l'horabaixa de dijous, uns SMS sense identificació d'emissor llançaven un rumor d'impacte: "Matas ha pactat amb Munar." Un diari digital molt proper al PP, l'editor del qual té molta relació amb el president, Libertadbalear.com, publicava cap a 2/4 de 5 que el pacte entre nacionalistes i conservadors es concretaria en "qüestió d'hores", perquè durant el dinar Matas i Munar havien arribat a un principi d'acord. Els mòbils no pararen durant les dues hores posteriors. Ningú no entenia res. Els entorns d'UM no es creien la notícia, però el fet és que cap a les 6 el PP convocà una conferència de premsa, per a les 7, en què Matas

donaria compte de com havia anat la negociació. Això donava versemblança al rumor de pacte PP-UM perquè, ateses les circumstàncies del moment, era impensable que la convocassin perquè el president anunciàs que passava a l'oposició.

El desenllaç. La compareixença informativa de Matas fou estranya. Es limità a anunciar que havia ofert a Munar un "pacte de governabilitat" al Consell i al Parlament, que se sentia "optimista" per la possibilitat que la resposta –aquesta setmana– fos positiva i poder començar a negociar. Assegurà que no havien parlat de càrrecs, sinó de programes. Malgrat allò que digué el president, aquest setmanari pogué saber que havia ofert a Munar la batllia de Palma, governar en exclusiva el Consell de Mallorca, la presidència del Parlament, entre dues i quatre conselleries del Govern i el senador que elegeix el Parlament. Tot i una oferta tan generosa, Munar el féu passar amb raons. Això sí, li anuncià que dissabte els dos regidors

d'UM votarien a Palma la socialista Aina Calvo com a batllessa. I que respecte a la resta de l'oferta, doncs que ja li respondria durant aquesta mateixa setmana.

L'actitud de Matas durant la conferència de premsa va ser estranya, perquè va semblar més una escenificació d'ús intern que no pas pròpiament una compareixença per a donar una notícia. Es clar que l'única notícia que donava era que UM pactava amb el PSOE a Palma. La sensació entre molts periodistes presents era que el president s'havia sentit obligat –o l'hi havia obligat la direcció estatal del seu partit– a escenificar que volia arribar a un acord amb UM i que si no reeixia era responsabilitat d'UM, que s'estimava més repartir "càrrecs" que no pas parlar "de programes", tal com Matas digué que volia fer.

Amb totes les reserves que cal posar en aquests casos, sembla que UM donarà finalment carabassa al PP i que aquesta setmana tancarà l'acord amb l'esquerra per governar el Consell de Mallorca i formar el Govern. Totes dues institucions, si no hi ha canvis a darrera hora, seran presidides també per socialistes: Francina Armengol serà presidenta del Consell i Francesc Antich tornarà a ser el president dels ciutadans de les Balears.

Miquel Payeras

Joan Mari

Vora vora

Meam si és vera!

Tot apunta, a l'hora de picar aquestes quatre ratlles, que Maria Antònia Munar afronta la seva prejubilació política amb un nou cop de timó a l'esquerra. Faci què faci Unió Mallorquina (UM), tothom li riurà la gràcia i valorarà Munar de nou com un autèntic animal polític. I jo combreg amb aquesta idea i també amb la dels qui sostenen que aquesta vegada UM es juga el futur i que és en aquesta clau que hem d'entendre que deixin un PP guanyador a l'oposició. Però allò que em fa ballar el cap aquests dies de negociació és la segona oportunitat que sembla que té Francesc Antich de convertir-se en estadant del Consolat de la Mar (un nom preciós, que paga per si sol l'ambició per tornar-hi). Recomanaria a l'ex-president que rellegís amb sentit de govern i de país el llibre de Jordi Bayona "4-E. Els anys d'excepció", on Antich és "el Presi" i en què qui fou director general de Comuni-

cació de l'anomenat Pacte de Progrés (1999-2003) fa una crònica novel·lada d'aquella etapa. Sentit de govern i de país vol dir sobretot, reprogramar-se i instal·lar-se tallafocs amb un inventari dels virus que, arribat el cas, no han de tornar mai als sistemes respiratoris, musculars i sanguinis i encara menys als circuits neuronals de l'administració pública il·lenca. Antich, que havia estat maragallista, ha descobert una nova filosofia política que li va com un vestit a mida: el montillisme. Després de la lectura esmentada, recoman a Antich que també es retiri al monestir de Lluc uns quants dies, llogui una cel·la amb accés a internet, es converteixi en ciutadà de Second Life un mínim de quaranta-vuit hores i miri d'imaginar-se el seu arxipèlag virtual ideal. Tinc l'esperança que si fa això, quan torni a la terra estarà totalment preparat per al tercer repte, aquest posterior a la seva investidura: convidar Montilla a passar les pròximes vacances d'estiu a Mallorca, però a l'interior de l'illa, que és un home.